

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
9 kr. többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilt-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket csak
ismert kezeztől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanisai és novai járási községi és körjegyzők egylete“-nek, valamint a „Légrádi takarékpénztár és önszegélyző szövetkezet“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A börze.

Hatalmasabb uralkodó nincs a pénznel. Az érc és ennek fedezete mellett kibocsátott papir uralkodik az egész világ felett.

Boldogságot, ésszt, tekintélyt lehet vele vásárolni nagyban gyakorolt üzletnél; protekciót, állást, mándátumot, elismerést lehet vele szerezni kicsinyben való üzletnél.

Híressé vált Taleyrand mondása: „A hová a lángelme behatolni nem képes, oda játszva sétálhat be egy arannyal megterhelt számár“.

A pénz létjogának a vitatása már több volna a komikumnál, azonban betegségeinek elharapózni hagyása több volna a bűnnél is.

Ma beteg maga a pénz és betegséget terjeszt minden felé.

Az uralkodó kórnak szelleme az idegesség, a lázasság.

A tisztas kenyeret nyújtó állandó fizikai munkától mindenki irtózik. Az íróasztal, a katedra, a műhely, a bolt legtöbbszörre nyug. Szabad levegő, időhöz nem kötöttség, teljes egyéni függetlenség vágya és lázas lüktetéssel az ereken.

Az urhatnásághoz pénz kell és az ezzel járó kényelmes élet csak pénz, még pedig sok pénz árán váltható meg. Innen van a gyors meggazdagodásnak a vágya. Innen van a pénzszerzés módjának meg nem választása. Azaz, hogy a megválasztásnál nem tekintenek az emberek a forrás tisztességes vagy nem tisztességes voltára.

Olvassuk csak el a lapok hirrovatát!

Nincsen nap sikkasztási büntény nélkül! Hamis játékosok, kasszabetörők, váltóhamisítók, örökhatárokat meggyilkolók. De ki is tudná elszámolni őket?! Ezt a csinos kaleidoskopot forgatja előttünk nap-nap után a pénz utáni kapzsi vágy.

A kislutri eltörését hangosan követelték, azonban a társadalom közép- és alsó osztályát megméltelyező turfot, totalizátort, bookmachert, vagy ami ennél is veszedelmesebb, a börzét, a világot sem bántják.

A „Zalamegye“ tárcája.

Levél a biciklizésről.

Kedves asszonyom! Mintegy szemrehányás képen emlegeti, hogy nem írok semmit a biciklizésről, pedig tudnék s most időleges is.

Igaz, hogy most a biciklizés évszaka van: tavasz is van, nyár is van. S lehet, hogy tudnék is írni róla valamit. De épen azért nem merek. Még azt mondanék, hogy hivalkodom a mesterségemmel. Már tudniillik annyiban mertertségem, hogy régebben meglehetősen sokat bicikliztem, északra és délre, nyugatra és keletre s a hosszas tapasztalatból ragadhatott valami rám. Csak hogy mondom, szédületes dolog, hogy az ember maga-magáról, vagy a mesterségéről beszéljen.

De az ön érdeklődése, kedves asszonyom, teljesen felold engemet a hivalkodás büne alól.

Am az én jegyzeteim nem fogják kielégíteni. Én nem fogok arról beszélni, hogy ki a „legfessebb“ a biciklin, sem hogy milyen ruhát kell felvenni; s hogy a Machlesse vagy a Styria gép jobb-e? magának a szerszámnak és használatának a történetéről sem szölok semmit. Szeretném ugyan, mellékesen szólva, ha a biciklisták egy kolossális emlékoszlopot állítanának annak az embernek, aki az első biciklit megkészítette.

Inkább abban telik kedvem, ha arról a gyönyörűségről beszéljek, melyet a biciklizés nyújthat az embernek.

... Kiindulok pl. Poligny-ból, még pedig jó reggel, hogy kün a határon hallgassam a pacirta dalát. Ó fölfelé felé megy: „égbe furja énekét“. Én is fölfelé töreksem a Jura hegy tetejére. Az ut hág is, száll is, kanyarog is, de sima, mint a jó pádimentum. 120 kilométer hosszú. A pacirta már el is maradt. Az utszélen egy-egy nagy

Ez a „nebánts virág“!

A börze! A pénzpiac! Nem a pénzt, hanem ennek az álarcá alatt a legtöbbször a családi életet viszik ott a vásárra.

Nem beszélünk azokról, akik százezrekkel rendelkeznek és a részvényeket tényleges átvételre jegyzik és a szelvényeket otthon vagdalják le; sőt azokról sem, akik a részvényt átveszik és lombardirozzák, illetve azokra kölcsönt vesznek fel, és az esetleges árfolyam hanyatlásnál képesek kellő fedezetet adni. Azonban ki kellene verni a börzéről azokat a törpéket, akik az első kis árfolyam különbözőzetnél tüstént kidölnék, akik tehát csak arra a véletlenre játszanak, hogy ha az árfolyam emelkedik, zsebelnek, ha pedig az árfolyam esik, akkor ők is esnek, vagy sikkasztanak.

Lelekten közvetítők különös előszeretettel fogdoszák az ilyen zöld „gimpliket“; mert ők is játszanak az ilyeneknek a hátán.

A börze-ügyleteket közvetítő apró bankházak szédítően csabos hirdetésekkel csalogatják a hozzá nem értőket merész ügyletek kötésére. És akik lépnek: ott a végeredmény, hogy vagy a családok maradnak kenyér nélkül, vagy a golyó furódik néhány koponyába, vagy négy-öt lakóval gazdagabb lesz a feyház. De kitörődik ma napság mind-ezekkel?!

A börze beteg. A társadalom is beteg. Melyik ragadta maga után lázba a másikat, azt nehéz lenne megállapítani.

Augiás istállójának kitisztogatásához sok seprű kell. A börze legyen a ténylegesen vevőknek és ténylegesen eladóknak a pénzpiaca! A nem oda való egyéb elemet el kell onnan távolítani!

Ne akarjon senki a tisztességes becsület árán meggazdagodni!

A Festetich György gróf szobrára rendezett zala-eggerszegi hangverseny.

Zalavármegye társadalmának szíve együtt dobbant dr. Darányi Ignác miniszter kijelentésével, hogy a Georgicon megalapítójának emlékét ércszobor hirdesse minden

időkre. Városok, egyesületek, községek és egyesek nemes versenyben vetélkednek, hogy oda vigyék e szobor alapjához a fillért, a lelkesedést, a tudás és képesség csillogását, a sikerért való munka és fáradság verejtékét.

Az egész vármegye területéről begyűlt, nagy és szép közönség, mely e hó 12-én az „Arany Bány“-szálló dísztermét a zsufolásig megtöltötte, teljesen varázsa alatt állott az eszmének, melynek hódolni óhajtott s a művészet hatásának, mely e hódolatban kigyújtotta a vármegye egy halhatatlan fiának az emlékezet szövetekét.

A ki pedig ezt a nemes lángot a szeretet és rajongás kitöréséig lobogtatta — az a mi büszkeségünk, kincsünk és bálványozott kegyencünk, báró Splényiné Blaha Lujza úrnő, ki valóban lekötözött szívességgel fáradt hozzánk, hogy velünk ünnepelje Festetich György grótot.

Hogy megértesse velünk, miszerint a csalóány édes csattogásánál van még egy édesebb lüktetés a földi szíven. S ez a jó anya hűsége, ki fiának második otthonát beárasztja a maga szeretetének melegének.

Mihalovics Alice kisasszony töltötte be a műsor első pontját, előadván zongorán Liszt reminiscenciáit Mozart Don Juánjából.

Egy káprázatos zenekép, melyben a kegyetlenségig érzéki, gyönyöreireit gyilkos Don Juánnak, ennek a rejtélyes csábítóknak mondája hatalmas körvonalakban bontakozik elénk.

Két lángelme állott össze, hogy emberi szenvedélyeket hangokban fejezzen ki.

A bevezetés mélyeséggel komolysággal készíti elő az egész legendát. De csakhamar kifejlődik Don Juán és Giralda örökszép kettőse, melynek bevezetéséhez odajegyezte Liszt az előadónak: dolce, teneramente, delicata mente...

Mihalovics Alice kisasszony híven követte a mestert! Rendkívüli technikája szövetségbe lépett előkelő zenei felfogásával, mely a nagy emlék tőkéjét lelkiismeretesen, szeretettel és eszményi odaadással kamatoztatja.

A kettőst két változat követi, telve hatalmas zenei színezéssel a kedves scherzoktól a szédületes prestissimo-ig s a forróvérű andaluzi pokolba szállítású drámai festéséig.

Rokonszenves és lelkes taps hálálta Mihalovics Alice kisasszony szép játékát, melyet a szoros értelmében, a maga erejéből, minden tökéletesebb képzés alkalma nélkül, fejelesztett művészi magassággal.

Néhány perc múlva báró Splényiné Blaha Lujza úrnő a közönség szívből fakadó tüntetése és éljenése közt lépett az emelvényre.

Az ő neve egy darab történet; egyénisége — egy iskola. Iskola és irány mindenben, amire hozzá nyul. A népszínműben és operetében gyors egymásutánban teremtette meg nagy tehetsége a Blaháné-típusokat.

juharfaág bőlíngat nagy árnyékával: gyere ide, futó pajtás pihenj meg már árnyékomban. Az ormokon hatalmas várak omladékaí integetnek. Jobbra, balra vékony vizesékek cikáznak lefelé, mint a tűzröppentyű meg fölfelé. En az egyik oldalon, a nap a másik oldalon tápász kodunk fölfelé! S szemben találkozza egyszerre érkezőnk a tetőre, hol mindaketten megállapodunk egy keveset.

A szikla árnyékában letöröm az izzadtságot s jobban esik a pihenés, mintha mindig pihennék.

Csak jőne fel egyszer nagyszonyom a Jura hegy tetejére. Távol az emberek szivétől, kárpótlást nyerni itt az őstermészet kebelén, mely, mondhatom, melegebb, mint az emberek szíve. Az őstermészet jobban szeret minket, mint mi őt s mint egymást is. Itt a szél kavargásában is több egyenesség van. Oszintén súgja fölünkbe a maga tulajdonságát. — Nos, lábam alatt mélyen a völgyben a természet dúsán terített asztala, mint egy nagy paradicsom kertben, van az élet kultúrája, annyi ezer nyugzó emberrel, bizva bizó Ádámokkal; a kert mint egy ruhatertítő spárpa, vagy mint vékony fejtérze, éri végig a Rhone, melynek végén Genf városa a bog. A geni tő 70 kilométer hosszú s 10—20 kilométer széles s így innen van akkora, mint a mi Dunánk. Ez a szabad élet vize. Három ország ege fűrdik benne. A parton született Rousseau és Voltair. Szemben a szép Chamonix s fehér fejevel az égbe nőtt Montblac. Lekanyarodom s iszom a szabadság vizéből. — A Rhone a völgyet elhagyva, óriási sziklahegy-szorulatba rohan. Most két hatalmas utitársam lett. Itt már hárman megyünk 40 kilométerig. Mélyen lent a folyam vize jön egy-egy nagy hajóval, mint mikor az ökörhátára egynehány apró légy rászáll. Közébe én megyek a szikla oldalába vajt uton. Fent vezet a nap. S este már Bellegardeban nézem egy ablakból az utcagyerekek karikacsapását.

De nem is kell nekem a Jura hegy tetejéig mennem. Felmegyek a baki hegyre. Csak három kilométer.

Én hajtom a kereket s a kerék viszen engem. Véd- és dacsövetségben vagyunk, különbül, mint az emberek kölesönös kézmosása. Aztán leheveredem a bükkfa alá épen úgy, mint régen, s mit a szél távolabbról hoz hozám, érzem a nyírfa illatát, épen úgy, mint régen. Harangoznak a juhok s én a pásztoremberrel beszélgetek épen úgy, mint régen.

Sok, sok éve már, hogy kijöttem a gyermekkorból s ime ez a kerék egy néhány perc alatt visszaröpít a boldog gyermekkorbá s a nyírfa illatába. Vagyok annyira távol már itt a várostól, hogy elég közel lehessek a természethez s minél távolabb vagyok az emberektől, annál közelebb vagyok az Istenhez.

Nem tudom, másnak, de nekem ezt a boldogságot és gyönyörűséget szerzi meg a bicikli. — Mondhatná nagyságod, hogy ne boldogtalankodj; a nyírfa illatánál csak többet ér a rózsá, s ha épen a bellegardei gyermekek játékát akarom megnézni, elmehetek oda vasuton is, még gyorsabban, mint a biciklivel.

Hát kérem a gőz és villany tudománya nagy tudomány, s meg kell vallanunk, hogy a gőzös hasznos remekműve is az újkori tudományok. Hanem én itt a fa alatt úgy elgondolkozom az én gőzösömnek a jóságáról, hogy azt a nagy vasgőzöst nem tudom annyira méltatni. Engem az még ide sem hozott volna ki. S ha elhozna is, nem várná meg, amíg kibeszélem itt magamat evvel a pásztoremberrel. Nagy zsarnok az a gőzös, kérem. S van benne jó adag középkori sötétség.

Omaga minél nagyobb tudományból áll, annál nagyobb butaságba tartja a tömeget, melyet hordoz; omaga minél nagyobb erővel dolgozik, a tömeget annál nagyobb lustaságra kárkoztatja.

A bicikli nem ilyen természetű. Ő segít az emberen, de úgy, ha az ember maga is dolgozik. Sem nem kényeztet el, sem nem zsarnokoskodik felettünk. Önállóságra szoktat, szabadságot enged, sőt alkalmat ad arra, hogy

Hát az ő keresetlen kedves dalait ki tudja nálánál több lelki bensőséggel, a költői érzés több szépségével és közvetlenségével énekelni?

Mennyi forró vágy, epekedés, remény, szeretet és lemondás szól felénk az ő apró dalocskáiból, melyekhez elbájoló hangján kívül csak egy hatalmas támogatója van — a saját szíve!

... Irigylik nekem azt a esillagot,
A mely az én életemre ragyogott!
És valóban mindenünk érezte a saját élete csillagának fényes ragyogását!

Hát a „Ghymes Vadvirág“ kedves dalai kinek nem csaltak egy könyvet szemébe, egy régi emléket lelkébe? Mint az orkán, zúgott fel a közönség riadó tetszése, melynek kitérni nem tudott, de nem is akart, mert szeretetreméltó készséggel adott újabb témákat Lányi Géza urnak, ki őt ugyancsak sok érzéssel s finom árnyalattal kísérte czimbalmón.

Schnürmacher Zsigmond urra várt most a nagy feladat, hogy a közönség figyelmét ennyi mély és tartós hatás után a maga képességeinek lekösse.

A kilencedik concertet (opus 104) játszta hegedűn Beriot Károlytól, ki mint művész és író, egyaránt igen érdekes alak a zene terén. Egyébként mestere magának Vieuxtempsnak is.

Már a bevezetés allegro maestosojának néhány első üteme után mindenki tisztában volt, hogy nemcsak zenei intelligenciával, hanem művészi erővel állunk szemben.

Az adagio és rondo csak még inkább fokozta Schnürmacher úr nagy sikerét.

A mélabús, érzelemteljes solokat, melyekből Beriot életének nagy válságai sűrűnek ki, mindnyájan lelki megilletődéssel hallgattak.

A technikus nehézségeket valóságos virtuozitással győzte le. Általában izlés, felfogás, tiszta kidolgozás tekintetében teljesen kiérdemelte a közönség nagy tetszését.

Utánna Lányi Géza úr adott elő czimbalmón magyar népdalokat.

Az ő játékaikhoz sem kell commentár!

A ki Lányi úr „Uram, uram bíró uram“ nótáját kipengetni hallja, annak meg van a hite hozzá, hogy ezt a méla busongást a Rigin vagy a Krajna mellett is megértik.

Ő is sok tapsban és elismerésben részesült. Ezután Várhidy Lajos úr szavalta el sok tetszés közt Jókai Mór. „A lengyelek fehérasszonya“ című szép költeményét.

Hanghordozásával, a drámai festésben gazdag költemény által igényelt lelki rázkódtatások hű ábrázolásával csakhamar elárulta, hogy már gyakran mozgott deszkákon.

A negyedik orosz kormányzóknak a lengyelek vezetés fehérasszonyával való halucinációjába annyi lélektani igazságot öntött, hogy őt első hallásra is a magas értelmi színvonalon álló közönség összes figyelmét lebilincselő recitatorok közé kell soroznunk.

Már féltizenegy felé járt az idő, midőn újból édes lány dallam hangzott, fel az emelvényről.

... Csalfa Jettel, esalfa voltál akkor is;
Nem átkozlak, mert szeretlek mostan is!

Majd az „Extra ruha“ és „Semmi babám“ kedves nótáit élveztik a mi eszalagányunktól, kinek igazi lelki könnyebbülése, ha énekekhez fűzheti mesteri játéka alkotásait. Falrengető éljenezés volt a közönség válasza.

Meg kell még említenem, hogy a rendezőség gyönyörű csokrokkal kedveskedett mindkét hölgynek; Lányi Kálmán főmérnök úr pedig pompás zongoráját engedte át az estélyre.

S mikor a művészet gyönyörébe elmerült lelkem földi megtisztulásával, láttam a klasszikus arányu, hatalmas méretű szép teremben Zalavármegye annyi szép, lelkes asszonyát és leányát; láttam annyi derek, eszmekért és szellemi ézelekért hevülő fiát; önkénytelenül is felfohászoktam, vajha sokszor egyesülnék halhatatlan férfaink kultuszában s edzőnk lelkünket az élet sok és nehéz küzdelme közt az ő példájuk, az ő nemes emlékü!

R. K.

erőnkét gyarapítsuk s teljes mértékben kifejtsük. A gözt, a hajtó erőt, mintegy bennünk termeli, melyből minél többet felhasználunk, annál több gyűl a helyébe.

A vasut a testi és lelki erőt bontja, a bicikli épen ezeket erősíti, mint a hajdani görög athletika.

Azt hiszem, tisztelt asszonyom, hogy e pár általános vonásból észrevehető, mi a nézetem a biciklizésről, sőt az is, hogy mit tartok a nők biciklizéséről.

A testi és erkölcsi erők fejlesztése egyaránt kötelessége férfiaknak és nőknek.

És a szépség a legdrágább kincs, kivált a nőknél. Csak hogy a szépség nem a haj és arczpor fehérségében van. Legnagyobb szépség a fejlett egészséges test. — A biciklizés, mint a többi torna és atletika, ezt a szépséget teremti.

De a bicikli kivisz a mezőre, az erdőre, néha sáros rengetegbe. Eső veri, nap süti s a szél felfújja arczunk gyöngye börtét. — Epen azért fujja fel, mert gyöngye, s azért gyöngye, mert elszoktattuk a külső levegőtől.

Lám a lilium s a mezőnek ezer virága milyen szép, pedig süti a nap, veri az eső s fujja a szél.

De hiszen épen ez kell a virágnak is, az embernek is.

A szerves életnek mozgás kell, hogy erőt gyűjtsön és szépséget szerezzen, mert ezek az ő életének a feltételei.

Nagyon csalódik, aki azt tartja, hogy csak a férfinak kell erősnek lenni. Erős asszony nélkül nincsen erős férfi...

Ha a beszélgetők is óhajt hallani valamit, más al kalommal beszélgethetünk részletesebben is.

Baran Goló.

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság június havi gyűlését dr. Jankovich László gróf főispán elnöke alatt f. hó 13-án tartotta.

Az alispáni havi jelentés a közigazgatás egyes ágai-ban május hónapban előfordult eseményekről felolvas-tván, a közigazgatási bizottság azt helyeslőleg tudomá-sul vette.

Hasonlóan tudomásul vette a közigazgatási bizottság a keszthelyi járási főszolgabírónak jelentését, amely szerint a közigazgatási bizottságnak a keszthelyi kórház ügyében a májusi gyűlésen hozott határozatát Keszthely város előljáróságával tudatta s az előljáróság jelentése szerint a kórház számára szükséges telek átadására nézve a tárgyalás Festetics gróf megbízottjával folyamatban van.

Ugyancsak a közigazgatási bizottság május havi gyűlésén a Lesence-Tomaj, Lesence-Istvánd és Lesence-Németfalu községekben előfordult járványbetegség be nem bejelentése miatt a mulasztó közeg kiderítése tárgyában hozott határozatra tudomásul vették a tapolcazi főszolga-bíró jelentését, amely szerint az eljárás folyamatban van.

Nagy-Kanizsa városában a közezési jog után az illeték szedhetése f. évi augusztus hóban lejár; a jog meghosszabbítása tárgyában a városnak beadott kérvényét a közigazgatási bizottság pártolólólag terjeszti fel a kereskedelemügyi miniszterhez.

Dr. Háry István megyei t. főorvosnak lapunk más helyén egész terjedelmében közölt havi jelentése felolvas-tatván, a közigazgatási bizottság azt helyeslőleg tudomá-sul vette, egyúttal a jelentésben foglalt javaslatához képest a járási főszolgabírók útján felhívja a községek előljáróságait, hogy iskoláikat tisztán és rendben tartassák.

A keszthelyi járási főszolgabíró jelentése szerint közigazgatási szempontból nincs észrevétel és akadály az ellen, hogy Felső-Mánd pusztát az alsó-páhoki postahivatal kézbesítési köréből a zala-csányi postahivatali kézbesítési körébe kebelezzék át; a szolgabírói jelentésnek meg-felelő értesítést küld a bizottság a pécsi posta- és táviráda igazgatóságához.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a kereskedelemügyi miniszter leiratát, amely szerint a Bük—Sárvár—Rum-túrjei h. é. vasut közigazgatási bejárásáról felvett jegyzőkönyvet azzal vette tudomásul, hogy a Batyk-nál tervezett állomáshoz vezető közut építéséhez 1/3 részben h. é. vasut, 1/3 részben a vármegye utadó alapja, 1/3 részben pedig az érdekelt lakosság tartozik hozzá járulni.

Gyűlésvész község kérvényét, amelyben a zalavölgyi h. é. vasut mentén egy párhuzamos dűlő ut nyitását kérelmezik, amelyen birtokaikhoz hozzá férhetnének, érdem-leges határozathozatal előtt a közigazgatási bizottság nyilatkozást végett kiadja a Dunántúli h. é. vasut részvény-társaság igazgatóságának.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a kereskedelemügyi m. kir. miniszter leiratát, amelyben tudatja, hogy Sümeg—tapolcazi h. é. vasut mentén létesített Sarval-Prága rakodóhely nevének Sümeg-Bazalt-bánya el-nevezésre való átváltóztatását a közigazgatási bizottságnak ez irányban tett jelentése alapján megengedte.

A pécsi posta- és táviráda igazgatóság megküldötte a vármegyei közhasználatu távbeszélő részletesebb költ-ségvetését és a térképet. Ugy a költségvetést, mint a tér-képet a közigazgatási bizottság azzal a felhívással adta ki az államépítészeti hivatalnak, hogy a részletes számi-tásokat teljesítse s azután a hozzájárulásra nézve az érdekelt községekkel tartson tárgyalást és annak ered-ményét terjessze be.

A pécsi posta- és táviráda igazgatóság megküldötte Bezeréd község kérvényét, amelyben kéri, hogy a köz-séget a nagy-kapornaki postahivatal kézbesítési köréből a zala-koppányi postahivatali kézbesítési körébe helyezze át; továbbá megküldötte dr. Bezeredy Adorján kérvényét, aki meg a községnek a szepteki postahivatali kézbesítési körébe való áthelyezését kéri. A közigazgatási bizottság a két kérvényt a járási főszolgabíróval azzal adja ki, hogy az érdekelteknek meghallgatása után s a közigazgatás érde-keinek szem előtt tartása mellett adjon véleményes je-lentést.

A közigazgatási bizottság megkeresi a déli vasut igazgatóságát az iránt, hogy úgy Mura-Királyon, mint Komáromvárosnál az összes gyors vonatok, habár feltétele-sen is, megadjanak.

Kir. tanfelügyelő — jelentése szerint — a minisz-terium kebelbeli műtépítésével volt Keszthelyen, hogy a város által az állami polgári leányiskola épületének el-helyezésére felajánlott telek méreteit megállapítsák; az építkezést még a nyáron megkezdik. Résztvevő a mura közti tanítói járáskör évi gyűlésén Csáktornyan. Ugyanitt a járási főszolgabíróval és az érdekelt jegyzőségekkel Dráva-Szent-Mihály, Nyírvölgy, Nagyfalva és Királyfalva községek állami iskoláinak 1900-ik évben megnyitása iránt tárgyalásokat tartott. — Meglátogatta a főszolga-bíróval a dráva-vásárhelyi községi iskolát és állandó gyermekmenedékházat, a miksavári r. k. iskolát és dráva-csányi nyári gyermekmenedékházat. — Meglátogatta a csáktornyai iparos tanonciskolát, a lesence-tomaj, lesence-istvándi, lesence-németfalusi r. k. iskolákat. — Az iskolák személyi és dologi ügyeiben volt Nemes-Vitán és Balaton-Edericsen. — Badaacsony-Tomajban az iskolásokkal és előljárósággal az ottani r. k. iskola új épületének ügyében tárgyalt. — Meglátogatta a vendvidéki egyházi tanfel-ügyelővel a turnschái, gumilicai, nagy-palmai r. k. isko-lákat, a gánicsai áll. elemi iskolát és állami állandó gyermekmenedékházat. — Pölösken jelen volt az évről vizsgálaton. — Meglátogatta a zala-egerszegi áll. elemi fiú és leányiskolát. —

A közigazgatási bizottság a járási főszolgabíró-ság útján utasítja Mura-Siklós községet, hogy a tényleg hozzá csatlakozó egyéb községekkel egyesüljön a második tan-teremnek építkezése vagy berbeadás után szeptember hóban megnyitása, nemkülönben a második tanterem számára igénybe-veendő államegély ügyében.

A nagy-kanizsai, dobrónaki, új-udvari, zala-egerszegi, gelsei, zala-szent-balászi, gelse-szigeti, mura-szerdahelyi, valamint a sümegi járásban levő községek kisedésvédelme tárgyában beérkezett jelentéseket a közigazgatási bizottság tudomásul vette.

A vallás- és közoktatásügyi miniszterium a káptalan-fai és dráva-szent-iváni r. kath., a nagy-récei községi iskoláknál az 50 frtos évvétődös korpótlekakat, továbbá a karmacsi közs. iskolának évi 300 frt, a kovágo-éorszi ág. ev. iskolának évi 175 frt, a kántalan-tóti r. kath., iskolának évi 340 frt segélyt engedélyezett, miről a köz-i-gazgatási bizottság az illető községeket a miniszteri ren-deletnek másolatban való megküldésével értesíti.

Az ebergényi közs. iskolának korpótlek és évi segély elnyerése tárgyában beadott kérvényét a bizottság pártol-ólólag terjeszti fel a miniszterhez.

Gyümölcshegy, az V. hegykerület, Mura-Csány és Nyíresfalva községek 1898. évi iskolai alapvagyon számo-dását a vármegyei számvevőség megvizsgálván és helye-seknek találván, a közigazgatási bizottság ezt tudomásul vette s erről az illető községeket végzésileg értesíti a számadások visszaküldése mellett.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál április végén hátralék volt 10.453, május hóban beérkezett 4.666 és így elintézés alá került 15.119 ügy-darab; ebből május hónapban elintézték 5.497 dbot s így május végén hátralékban maradt 9.672 ügydarab. Az irodánál április végén hátralékban volt 1.376, május hó-ban leírás végett kiadtak 5.440 darabot és így elintézés alá került 6.816 ügydarab; ebből május hónapban leírtak és expedáltak 4.882 dbot és így május végén hátralék-ban maradt 1.934 ügydarab.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint május hó-ban befolyt adóban a vármegye területén 247.928 frt 12 kr. Május végén az adóhátralék a vármegyében: 1.282.740 frt 51 1/2 kr egyenes adóban, 76.825 frt 06 kr. hadmen-tességi díjban, 917.904 frt 78 1/2 kr. szőlődezmaváltásában, 475.851 frt 38 1/2 kr. belyeg- és jogilletékben, 13.558 frt 85 1/2 kr. illeték egyenértékben, 45.724 frt 66 1/2 kr. fogyasztási- és italadóiban, 9.320 frt 02 kr. italmérsi illetékben, vagyis összesen 2.821.925 frt 28 1/2 kr. Le-írásba hoztak az év elejétől fogva: a) egyenes adóban 9.888 frt 59 krt., b) hadmentességi díjban 137 frtot. Fize-tési halasztást és ideiglenes házadómentességet május hó-ban nem engedélyeztek.

Közegészségügy.

Dr. Háry István vármegyei t. főorvos a vármegye területén május hónapban észlelt közegészségügyi állapotról és egyéb, a közegészségügyet érintő dolgokról, a következő jelentést terjesztette be a közigazgatási bizottság június havi gyűléséhez:

„Az időjárás nem volt az évszaknak megfelelő, amennyiben hűvös, szeles idő uralkodott kevés meleg nap-pal, de annál több esapadékkal.

A felnőttek közegészségi állapota a zala-szent-gróthi járás kivételével, ahol az influenza enyhébb tünetekkel még mindig volt észlelhető, általában véve jónak volt osztályozható, amennyiben a végbetegedések igen kis számban jelentkeztek és ezek is a hűvösebb időjárás miatt, mint a légzőszerveknek csak könnyebb hurutjai mutatkoztak.

A gyermekek közegészségi állapota, a mult havihoz viszonyítva, rosszabbodott ugyan, de nem azzal, mintha ezek között a megbetegedések száma általában szaporodott volna, hanem csak azért, mert egyes helyeken a vörheny, fültö-mirigylob és a kanvaró járványosan lépett fel s a vörheny betegek 20%-ka elhalt.

A fertőző betegségek közül előfordult: a) a ronszaló toroklob, amelyben a mult hóban fenmaradottakkal együtt beteg volt 17, akik közül gyógyult 10, meghalt 3, további ápolás alatt maradt 4; b) a vörheny, amelyben a mult hóban megmaradottak együtt beteg volt 53, akik közül gyógyult 28, meghalt 10, a hó végén további ápolás alatt maradt 15; c) a kanvaró, amelyben a mult hóban meg-maradottakkal együtt beteg volt 152, akik közül gyógyult 107, meghalt 4, e hó végén további ápolás alatt maradt 41; d) a hólyagos himlő, amelyben a mult hóban meg-betegült 2, gyógyult 2; e) a hasi hagymáz, amelyben a mult hóban megmaradottakkal együtt beteg volt 13, akik közül gyógyult 6, meghalt 3, a hó végén további ápolás alatt maradt 4; f) a hóhurut, amelyben beteg volt 1, a hó végén további ápolás alatt maradt 1; g) a fültömirigylob, amelyben beteg volt 18, a hó végén ápolás alatt maradt 18; h) a bárányhimlő, amelyben beteg volt 2, gyógyult 2.

Rendőri hullaszemlélt ötször végeztek, amelyből hasi hagymáz, bélcavarodás, hashártyalob, megfojtás és agy-vérömleny volt a halál legközvetlenebb oka.

Hullaszemlélt hétszer teljesítettek; súlyos sértést be-jelentettek ötször.

Öngyilkosságot négy egyén követett el és pedig 1. (Farkas János 78 éves, kávási) vízbe ölte magát, 3. (Szabó Pál kaposi, Illés József sáskai, Szarka Mátás gánicsai) magukat felakasztották.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak hét egyén esett áldozatává és pedig 3 (Kranyc Agnes 2 éves hodosáni, Radóczy Károlyné szent-antalfai, Kerka-Kutason pedig egy 4 éves gyermek) vizelefultak, 2 (Ruzsics Franciska 7 éves hodosáni, Vendel Irma 2 1/2 éves felső-éorszi) égési sebek folytán halt el, 1 (Horváth Teréz 3 éves szent-györgyi volt lakost) a ledülő fa agyon ütött, 1 (Horváth Iván nagy-palmai) a járásvorvos jelentésében meg nem neve-zett baleset folytán halt el.

Elmekórnak két esete képezte a hivatalos beavat-kozás tárgyát; ezek közül egyet, mint közveszélyest, a tébolydába szállítottak, egyet pedig, mint csendes elme-beteget, házi ápolás alatt hagytak.

A hét évvel fiatalabb gyermekek orvosi kezeltetését elmulasztották 14 esetben. Az elsőfoku közegészségügyi ható-ság e miatt négy elmarasztaló és két felmentő végzést hozott, a többire nézve a tárgyalás folyamatban van.

Bátor vagyok jelenti, hogy a csabrendeki gyógyszer-tárt átadták a forgalomnak, továbbá, hogy a zala-szent-grothi, pacsai, tapolczai, letenyei nyilvános gyógyszer-tárakat, valamint a hécezi és balaton-szent-györgyi kézi gyógyszer-tárakat, jó eredménnyel megvizsgáltam.

A pacsai, csabrendeki, zala-szent-grothi, zalabéri, gyula-kesszi, köcs-kállai és kövágó-csörsi iskolák megszervezése alkalmával tapasztaltam, hogy a kellő tisztaságra kevés gondot fordítanak, ezen kívül a tapolczai polgári iskolánál nincsen kut az udvaron. Kérem a tekintetes közigazgatási bizottságot, kegyeskedjek eme fontos közegészségügyi hiányok megszüntetésére a kellő intézkedést megtenni.

33 1/2 kr. Az országos felügyelőség 1898-ban az egész országban kiosztott 3.086 1/2 liter szederfamatot, 6.005.205 darab 2-3 éves szederfacsemetét, 29.325 db. kiültetendő szederfát; továbbá a községek saját faiskolájukból végleges helyre kiültettek 209.673 dbot.

Vármegyénk területén a jelentés szerint, 134 község- és pusztában 727 termelő termelt összesen 4.538 kg. gubót, amely után fizettek beváltásként 3.519 frt 75 krt. Az országos felügyelőség 1898-ban 79 liter szederfamatot, 202.626 darab 2-3 éves szederfa csemetét és 1.824 darab kiültetésre alkalmas szederfát küldött vármegyénkbe.

Blaha Lujza járult, ki díjtalanul ajánlotta fel erre a célra egy estéli művészetét. Nem kis mértékben járultak a fényes sikerhez művészetekkel és önzetlenségükkel a helybeli szereplők is. Elismeréssel kell megemlékezni dr. Jankovich László gróf főispánról is, ki a rendezőség élén állott ennél a hazafias ügynél. Maga a rendezőség pedig köszönettel veszi a következő pénzbeli felülfizetők adományait: gróf Batthyány Ernő (Kustány) 30 frt, Szily Dezső (Ólár) 10 frt, Hanty Károly 8 frt, Zalán Gyula (Alsó-Domboru), Zalán Lipót (Alsó-Domboru), Schmitt Emil (Becsehely), alsó-domboru Hirschler Miksa (A.-Domboru), gróf Somsich János (Ormándlak), gróf Festetics Mari (Söjtör), ifj. Rajky Lajos (F.-Rajk), 6-6 frt, Koller István (A.-Rajk), Golub János (Muravid), Csertán Károly, Tarányi Ferenc (Nyírlak), Páry János (N.-Kanizsa), Ajkay Elemér (Urai-Ujfalu), Bogay István (Hosszufalu), özv. Farkas Dávidné, ifj. Háczy Kálmán 5-5 frt, gróf Dunay Ágoston (Stridó), Simor János (Vigant), özv. Sümeghy Ferencné (Söjtör), Anyos Kálmán (Keszthely), 4-4 frt, Árvay Lajos, Vidor Samu és Vidor Samuné, (N.-Kanizsa), 3-3 frt, Rosenberg Zsigmond, Matisz Lajos (Ságod), dr. Szigethy Elemér, Rohonczy István, Viosz József (Szt.-Groth), Bogay Aurel (Csabrendek), dr. Dezsényi Árpád (Keszthely), Stadel János (Tárnok), Nagy-Kanizsáról: Vécsy Zsigmond, Vécsy Zsigmondné, Sterbeczky Ferenc, Neu Albert, Pálly Alajos, Franz Lajos és fia, Vagner Károly, Grünhut Fülöp és fiai 2-2 frt; Pecsek György (Tüske-Szent-György), Thassy Lajos, dr. Thassy Gábor, Rédey Alajos, Orosz Pál, Szalay László, Bichler Samu (Zalabér), Jámbor Sándor, Hary Dezső (Hottó), Csoknyay Imre, dr. Králik Dani, Csintalan Dezső (Gyórvár), N.-Kanizsáról: Tinagl Lajos, Mojzer N., Asztalos Béla, Saller Lajos Weisz L. és F., Fischer Fülöp, Dobrovics Milán, ifj. Vajdits József, Koller Mátyás, Csóka Ferdinand, ifj. Samu József, Keller Ignác, Miltényi Sándor, Radnay Jenő, Rosenfeld József, Stern Sándor, Grünhut Heinrich, Böhm Ernő, Reisz Gyula, Sartori Oszkár, dr. Rotschild Jakab, Scherz Rishárdné, Kürschner Ignác, dr. Rotschild Samuné, Fischer Lászlóné, Farkas Vilma, Scherz Ödönné 1-1 frt, dr. Berger Adolf 50 kr.

Selyemtenyésztésünk az 1898-ik évben.

Bezerédj Fül országos selyemtenyésztési felügyelőnek Magyarországi selyemtenyésztéséről és selyempárának állapotáról szóló s a földmívelésügyi miniszterhez terjesztett 1898-ik évi jelentése alapján közöljük a következőket:

A selyemtenyésztők száma 1897-ben 108.750, 1898-ban 86.467 volt. Ebből az összehasonlításból az tűnik ki, hogy a selyem tenyésztőknek a száma jelentékenyen csökkent. A dolog tulajdonképen azonban úgy áll, hogy 1898-ban csupán a hanyag és kevésbé ügyes termelők hagytak fel a tenyésztéssel, míg a jó selyemtenyésztők fokozottabb szorgalommal láttak a munkához. Kiténik ez abból a körülményből is, hogy a tenyésztők számának ily nagymértűu apadása mellett még 1897-ben 1.334.138 kg. selyemgubót termeltek, addig 1898-ban 1.272.332 kgot, vagyis a termelés aránylag csak jelentéktelenül csökkent. Az egyes termelők keresete pedig határozottan javult, amennyiben 1897-ben egy termelő átlag 9 frt 62 krt, 1898-ban pedig 11 frt 35 krt keresett.

Pedig a tenyésztőre nézve a helyzet annyival inkább súlyosodott, mivel a gubókat beváltás előtt szigorúan osztályozták s az első osztályú gubót 1 frtjával, a második osztályút pedig 50 krjával váltották be s így a gubók átlagos beváltási ára 77 krt tett ki.

A szigorú, azonban igazságos osztályozásnak megvolt az óhajtott eredménye, amennyiben a termelők több gondot fordítottak a tenyésztésre és iparkodtak lehetőleg első osztályú gubót termelni, amit a számadatok is igazolnak; mert míg 1897-ben az egész termelésnek 34,9%-a volt első osztályú gubó, addig 1898-ban az első osztályú gubó, mennyisége 52,6%-ra emelkedett.

A selyemtenyésztés ma már annyira elterjedt a magyar népben és annyira gyökeret vert hazánkban, hogy most már a magyarországi selyemtenyésztés rendes, bevezetett, meghonosított ipari üzlet ág lett, amelyet nem veszélyeztethetnek többé a világi piacok esélyei. Ez a legnagyobb és legbecesebb eredmény, amelyet az országos selyemtenyésztési felügyelőség eddigi működésével elért s feladata jövőben a selyemtenyésztést ebben az irányban tovább fokozni és fejleszteni; ezt a feladatát pedig eléri a szederfatenyésztés emelésével és a selyemtenyésztés körüli szakértelem fejlesztésével.

Ami a szederfatenyésztést illeti, a földmívelésügyi miniszterium rendelete folytán az állami erdőhivataloknak a közvetítésével 1899-ben már mintegy 9 millió szederfacsemetét oszthatott ki teljesen ingyen az országos felügyelőség a termelők között az ország különböző vidékein.

1897-ben 5.231.169 db., 1898-ban 6.005.205 db. szederfacsemetét osztottak ki. A közönség körében azonban oly nagy és fokozódó a kedv és érdeklődés a selyemtenyésztés iránt, hogy 1899-re 12 milliónál több csemetét kértek.

Ezzel szemben sajnálatra méltó jelenség, hogy dacára az 1894-ik évi XII. törvény rendelkezésének, amely a köztereken levő fáulttvényeknek a gondozását a községeknek szigorú feladatává teszi, ijeszítő mérveket ölt az annyi költséggel és fáradsággal kiültetett fáknak a pusztulásáért részint abból az okból, mert a fákat a községeknek kellően nem gondozzák, részint pajkosság és egyéb oknál fogva.

A felügyelőség ezen kívül arra törekszik, hogy úgy a selyemgubó termelés, mint a szederfa tenyésztés tekintetében a szakértelemnek minél behalóbb terjesztését és a selyemtermelők ellenőrzését fokozza.

Legfőbb törekvése az országos felügyelőségnek, hogy a selyemtenyésztés ügyét kivége az állami gyámokodás alól és azt fokozatosan a magánállalkozás körébe utalja át. Az első lépést megtette azzal, hogy úgy a panaszai, mint az újvidéki állami selyemgyárat a legjobb hírnévnek örvendő első rangú vállalkozóknak bérbe adta.

A külföld magyar selyemtermelésünk iránt fokozottabb mérvben érdeklődik, aminek bizonyításául elég felmenteni, hogy a lyoni selyemtözsden a magyar selymet hivatalosan jegyzik, ami a magyar selyemnek a világ legjobb selymeivel való egyenjogúsága mellett tanuskodik.

Ami azt az anyagi hasznót illeti, amelyet a selyemtenyésztés a népnek 1898-ban nyújtott, a jelentés szerint a beváltott selyemgubók után kiízetett az intézet a termelőknek 981.627 frtot, továbbá a selyemfonodában, a gubóraktárakban, valamint a szegszárdi petekészítési állomáson az alkalmazottaknak és munkásoknak, végül azoknak az egyéneknek a fizetése fejében, akik hivatalosan úgy a selyemtenyésztés, mint a szederfatenyésztés ellenőrzésére, kifizettek 503.822 frtot s így az intézet által 1898-ban nyújtott összes kereset 1.485.459 frtot tett ki.

Végül a jelentéshez táblázatos kimutatás van csatolva selyemtenyésztésünknek, szederfatenyésztésünknek a fejlődéséről 1880-tól bezárólag 1898-ig, valamint mindkettőnek fejlődéséről az egyes vármegyékben.

Az 1898-iki évi adatokat véve figyelembe, a selyemtenyésztést illetőleg 1898-ban selyemtenyésztéssel foglalkozott 2.461 község- és pusztában 86.467 család, akik között kiosztottak 1.235 kg petét; termeltek 1.272.332 kg gubót; a selyemtermelők keresete a termelt gubó után volt 981.627 frt 61 kr., a selyempárral folalkozók keresete a gyárakban és raktárakban volt 503.722 frt

Helgi, megyei és vegyes hírek.

Felséges Királyunk és a nyirádi Erzsébet-szobor.
Felséges Királyunk a nyirádi emlékszobor leleplezése alkalmából a község részéről hozza intézett hódoló iratra a miniszterelnök útján fejezte ki köszönetét. A miniszterelnök erről a következő levélben értesítette Nyirád-község előjáróságát: „O csász. és apost. Felsege nehai Erzsébet királyné emlékszóbrának Nyirád községben történt leleplezése alkalmából, valamint az az alkalommal kifejezett alattvalói hódolatát a szoborbizottságnak és a községnek legmelegebb köszönetét méltóztatott nyilvánítani. Erről az előjáróságot f. évi május hó 15-én hoztam intézett feltejesztése folytán örvendetes tudomásul értesitem. Budapest, 1899. évi május hó 30-án Széll Kálmán.

A Festetics szobor javára f. hó 12-én rendezett jótékonyzslu táncdal egybekötött hangverseny, — melyet lapunk más helyen egész részletesen méltatunk, minden tekintetben kitünően sikerült és méltó pótlója volt az idén elmaradtott megyei tánc. Ritkán láttunk oly nagy számu és előkelő közönséget együtt. Elismerés illeti a rendezőséget, amely mindent elkövetett, hogy a jelen volt közönség egy kellemesen eltöltött mulatság emlékeivel távozzék. Ennek tulajdonítható, hogy a közönség-kivétel nélkül — csak a reggeli órákban távozott. A hangversenyen jelen voltak:

Árvay Lajosné, özv. Árvay Istvánné, Antos Róza, Bezerédj Lászlóné (K.-Görbő), Bezerédj Lajosné (A.-Páhok), Bezerédj Marianne, Bogay Lenke (Sármellék), Bogay Alice (Hosszufalu), Borbely Györgyné, Bodánzky Jetta, Balogh Gyuláné, Balassa Benőné, Bertalan Pálné, Bolla Lászlóné (Vasvár), özv. Botka Mihályné (F.-Hahóth), Botka Alice, Bódy Józsefné, Baan Ilona (Szabar), Buchwald Lipótné (Döbréte), Czukelter Lajosné, dr. Czinder Istvánné, Csertán Károlyné, özv. Csesznák Sándorné, Csesznák Melanien és Steffke, dr. Csák Károlyné, özv. Csoknyay Jánosné, Csoknyay Laura, Csutor Jánosné, Csesznák Ödönné, Dervarics Imrené (Klimán), Dervarics Györgyike, Dervarics Lajosné, Dervarics Irma (Alsó-Lendva), Deutsch Ferenéné, dr. Felber Arthurné, Fülöp Józsefné, Fitos Mártonné, Fischer Lászlóné, Fischer Ilonka, Fischer Pálné, Fürst Hermin, Friedrich nővérek, Gernya Lászlóné, Gernya Sárka, Gombás Aladárné, dr. Gráner Adolfné, özv. Gráner Mihályné, Gráner Gezáné, Gerencsér Györgyné, Gerencsér Mariska, Gyarmati Vilmosné, Gyarmati Sarolta, dr. Gyömröy Vincéné (Ukk), Gyömröy Kata, Hajik Istvánné, ifj. Háczy Kálmánné (Káptalanfa), Herтеленy Ferenéné (Lesence-Tomaj), dr. Hary Istvánné, Hary Clarisse, Heinrich Miksáné, (Körmend), Heinrich Irma, dr. Halász Miksáné, özv. Hubinszky Adolfné, Hubinszky Nelli, Hangay Gézané, Hodászyné Árvay Mari, Halvax Mátyásné, Halvax Jolán, Hajnal Stefi, Isoó Ferenéné (A.-Lendva), Isoó Vilma, dr. Isoó Jánosné, Isoó Viola, Jababfy Lajosné (Gébárt), Kayser Vilmosné (Bak), özv. Kayser Józsefné, Kászonyi Mihályné (Vászpém), Kiss Lajosné, Koller Jánosné (Söjtör), Koller nővérek, Kiss Terka (Kálócza), Krenner Pálné (Vasvár), Krenner Etuska, Krosetz Gyuláné, Kosetz Istvánné, Lányi Kálmánné, Lányi Ilona és Margit, Langer Hugóné (Kaszaháza), Málic Józsefné, dr. Mangin Károlyné, Marton Lászlóné, Marton Lászlóné (Z.-Lövő), Marton Laura, Makray Sándorné (Egervár), Makray Aranka, Matisz Lajosné (Ságod), Matisz nővérek, Mihálovics Károlyné, Makay Ella (Budapest), Nagy Anica, özv. Nagy Gyuláné, Nagy Sándorné, Nagy Málvin és Irma, Nyikita Györgyné, Nyikita Irén, Nagy Mariska, Németh Iza, Oszterreicher Samuné, Paál Viktorné (Z.-Szent-Groth), Paál Margit, Pánkovich Györgyné, Pásztor Károlyné, Pándorfi Domonkos ögrófné szül. Dunay grófné (Stridó), Pochner Ferenéné, Pochner Klemi Polgár Jánosné, özv. Rósis Lajosné, Remm Józsefné, Remm Ella, Román Dánielné (Barabás), Román Erzsike, Rohonczy Istvánné, Rosenberg Zsigmondné, dr. Ruzsicska Kálminné, Ruzsnyik Erzsike (Vasvár), Reichenfeld Ella, Rédey Alajosné, Skublics Imrené, Skublics Antika, Skublics Jenőné, Skublics Gizella és Lenke, Staniszlavsky Adolfné, Strauss Lajosné, Stöcklné Hollósy Vilma, özv. Skublics Lászlóné, Simor Jánosné (Vigant), Simor nővérek, özv. Somogyiné, Szalay Lászlóné, Szentmihályi Dezsóné (Pacs), Szücs Dezsóné (Nagyfalud), dr. Szigethy Elemérné, Szigethy Elvira, Szabó Amália (Sármellék), Szigethy Ferenéné (Z.-Lövő), Szentistványi Sándorné, Takács Jenőné (Tapolca), Takács Alice és Mariska, Takács Józsefné, Tellmann Sándorné, dr. Thassy Gáborné, Thassy Kristófné, Thassy Lajosné, Travnik Lajosné, Travnik Vilma, Trsztyánszky Ödönné, Tolnay Tivadarné (Kis-Görbő), Tolnay Steffke, Udvardy Ignác, Udvardy Ilonka, özv. Unger Domokosné, özv. Vécsy Lászlóné (Várhely), Vécsy Ilona, Veisz Lidorné, Veisz Ilona, Veisz Erzsike, Zechmeiszter Viktorné (Nápráta), Zechmeiszter Fanny és Gizella.

Felülfizetések a művészestélyen. A hétfői hangverseny és táncmulatság igen szépen jövedelmezett a Festetics szoborra, 685 frt 50 kr. gyült egybe azon az egy estén. Hiszen mintegy 350 ember vett részt benne. Am a gavalléros kiadások rendszeren föl szokták emésztetni a belépő jegyeit díjak. Itt is sokat fölemésztettek; azonban még igen szép összeg maradt 263 frt 87 kr. mely a nemes jótékony célra, a Georgikon alapítójának emlékszóbrára jut. Ez a szép összeg jobbra a felülfizetésekől telt ki, melyhez kétségen kívül, legnagyobb mértékben maga

Képviselő testületi ülés. Zala-Egerszeg város képviselőtestülete f. hó 19-én d. e. 10-órákor renkivüli-közügylést tart, amelyen a tanács előterjesztést tesz a villamvilágítás tárgyában, valamint városi közlegelő kezelésére vonatkozó szabályrendelet életbe léptetése tárgyában; továbbá Friedrich Márkus, Domokos Ignác vendéglősöknek és Horváth Károly s társainak pótdóó visszatérítése tárgyában beadott kérvényeik jönnék tárgyalás alá.

Új honvédségi osztály parancsnok. A m. kir. honvédelmi miniszter elrendelte, hogy vitéz-szokolgrádai Gyurits Belizár alezredes, a pápai 7. honvéd-huszárezred II-ik osztályához Pápa-ra, onnan pedig a zala-egerszegi II-ik osztály parancsnokául Furtinger Károly százados osztassék be.

Erdőtisztii kinevezés. A földmívelésügyi miniszter a zala-egerszegi m. kir. állami erdőhivatalhoz Hangay Géza erdőmestert a VII-ik fizetési osztály 3-ik fizetési fokozatába erdőtanácsossá, Rottler József, Hraborszky Kelemen és Szvaty Béla m. kir. erdészeket a IX-ik fizetési osztály 3-ik fizetési osztályába főerdészekké, Lábos Elek m. kir. erdőgyakornokot a XI-ik fizetési osztály 3-ik fokozatába erdészjellett nevezte ki.

Adomány. Dr. Mandel Pál alsó-lendvai kerületi országgyűlési képviselő kerületében a magyar nyelvben jeleskedő tanítókknak és növendékeknek az 1899-ik évre kétszáz forint jutalmat adományozott.

Tanfelügyelő látogatás. dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelő f. hó 15-én Keszthelyre érkezett, ahol meglátogatta az állami polgári leányiskolát, a községi elemi fiú és leányiskolát, az irtalmos nővérek által vezetett r. kath elemi és polgári leányiskolát, az iparos tanoncziskolát; résztvett a kereskedő tanoncziskola évrő vizsgálatán.

Nagy-Kanizsa város képviselőtestülete. f. hó 10-én Vécsy Zsigmond polgármester elnökelete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen első sorban a tanács javaslata alapján az 1899. évi VI. t. cikknek a foyasztási adópótlókra vonatkozó rendelkezésével foglalkozott, amely már f. évi július hó 1-én életbe lép, amikor is megszűnik a városnak az a joga, hogy bor, bormust és sör után városi foyasztási illeteket szedhessen, amely jog ez ideig 3 4000 frt évi jövedelmet hozott a városnak. Az új törvény azonban megadja tehetőségét annak, hogy a város ezt a jövedelmet más uton pótolhassa, amelyre vonatkozólag a tanács tüzetsjavaslatot terjesztett elő, amelyet a közgyűlés elfogadott. A közgyűlésnek másik s utolsó tárgya volt a Sugár-ut meg-hosszabbítását képező új utca megnyitásának az elrendelése, amelyhez a tanács jelentése szerint a szükséges telkeket — egynek kivételével — már megszerezték, míg a hátralévő egy ingatlan megszerzésére nézve a kisajátítási eljárás folyamatban van.

Köszönetnyilvánítás. Rosenberg Henriette urhölgy 10 forintot azzal volt szives küldeni, hogy belőle 4 ft 50 krt, mint az általa tett alapítványnak a f. 1898/9-ik tanévre eső kamatját, a hittanban legjobb előmenetelt tett 2 kath. és 2 izr. tanuló megjutalmazására fordítsam, a fennmaradó 5 frt 50 krt pedig legjobb belátás szerint a legjobb tanulóknak adjam. A szives adományért a nyilvánosság útján is köszönetemet fejezem ki. Udvardy Ignác polgári leányiskolai igazgató.

Iskola felavatás. A csáktornyai állami fiú- és polgári leányiskola új palotájának egyházi és társadalmi felavatása f. hó 29-én lesz. A vármegye kir. tanfelügyelője erre az ügy tanügyi, mint társadalmi szempontból kiváló ünnepségre havi jelentése kapcsán a közigazgatási bizottság tagjait külön is meghívta.

Halálozás. Juhász György, Nagy-Kanizsa város főszámvevője, aki a várost 34 éven keresztül ritka szorgalommal és becsületességgel szolgált, f. hó 8-án 66 éves korában elhunyt. Nagy részvét mellett temették el. Béke poraira!

Megjutalmazott körjegyző. A m. kir. földmivélségi miniszter *Starcsinszky György* galambkői körjegyzőnek „a munkás néppel való helyes irányú és hasznos foglalkozásáért” meleg hangú elismerését nyilvánította és egyszersmind pénzbeli jutalomban is részesítette.

Arckép leleplezés. Megható, szép ünnepség folyt le f. hó 11-én Keszthelyen. Az ottani katolikus legényegylet e napon ülte meg 3 évi fennállásának emlék ünnepét. Az egyesület tagjai, hogy elnökük, dr. Magasházy Antal csorna-premontrei kanonok, főgymn. tanár iránt érzett hálójukat, törhetlen ragaszkodásukat kifejezésre juttassák, megfestették az arcképet s azt e napon ünnepélyesen leleplezték. Az ünnepély sorrendjét Baksa Ilona Orbán Lajos „Colping Alma” című költeményének elszavalásával kezdte meg, mely után Szántó László segéd lelkész, az egyesület alelnöke tartotta meg a nap jelentőségét feltűntető ünnepi beszédet, melynek végén lehullott a lepel a megszállalásig nő képről. Ezután az egyesület dalköre zengett egy üdvözlő dalt, melynek befejeztével Udvardy József dékán a tagok nevében igen hatásos üdvözlő beszédet tartott. Ünnepély végeztével a jelenvalta nagyszámú közönség a balatoni Hullám szállóban gyűlt egybe, ahol 110 terítékű bankett volt, mely után a fiatalság táncra perült, mely éjjel után 2 óráig tartott.

Köszönet nyilvánítás. Gombás István és Papp Alajos urak helybeli lakosok a zalaegerszegi keresk. ifjak önképző egylete nyári mulatsága alkalmával rendezett tekeversenyen megnyert tekeártyákat egyesületünk céljaira voltak kegyesek adományozni, mely adományért ez uton is kifejezzük hálás köszönetünket. Zala-Egerszeg 1899 június 15-én. Az egyesület nevében a rendezőség.

Helyi érdekű vasúti közgyűlés. A Keszthely-balaton-szent-györgyi h. é. vasút évi rendes közgyűlést f. hó 10-én tartotta. A közgyűlésen megjelent 14 részvényes, akik összesen 680 részvényt képviseltek. Előterjesztették a vasút egy évi bevételei- és kiadásairól szóló számadást, az évi működéséről szóló igazgatósági jelentést, valamint a felügyelő bizottságnak a jelentését. A közgyűlés a jelentéseket tudomásul vette, az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a múlt évre vonatkozó működésüket illetően a felmentvényt megadta s a javaslatához képest elhatározta, hogy az elsőbbségi részvények után 5 1/2% és a törzs részvények után 2% osztalékot fizetnek. A megüresedett két igazgatósági helyre Hoffmann Miksa és Schadt János részvényeseket választották meg igazgatósági tagoknak.

A Zalaegerszegi ipartestület nyári mulatságát augusztus hó 20-án Szt-István napján fogja megtartani válogatott programmal.

Jótekönyv célú multság. A nagy-kanizsai keresztény jótekönyv Nőegylet f. hó 25-én a városi alsó erdőben délután 4 órakor kezdődő jótekönyvcélú multságot tart. Kedvezőlen idő esetén a multságot f. hó 29-én tartják meg. Belépti díj: személyjegy 50 kr., családjegy 1 f. 20 kr.

Honvéd-dandár összpontosítás. Julius hó 9-én dandár-összpontosítás lesz Kaposvárott, amelyen résztvesznek a nagy-kanizsai 20 ik és a pécsi 19-ik honvédegyesületek. A nagy-kanizsai honvédek július 6-án indulnak el és gyalogmenetben teszik meg az utat Kaposvárra.

A zalaegerszegi népkönyha 1898/9-ik évi pénztár forgalmi kimutatását nyomtatásba közzé tette Rosenberg Henrietta, a nőegylet fáradhatlan buzgalma elnöke, egyúttal a népkönyha vezetője. A kimutatás fényes tanúbizonysága annak, mint lehet jó akarattal, fáradságot nem kímélő utánjárással hozzáférni a nemesszivű emberbarátokhoz és ezeknek könyöradományával kitörölni sok szűkölködő szeméből a nyomor sajtoltá könyvet. A zalaegerszegi népkönyha tisztán a jótekönyv emberbarátok könyörületességén alapszik, amennyiben csupán könyöradományokból tartja fenn magát. A kimutatás szeint az 1898/9-ik évben a 7 f. 03 kr. pénztármaradványon felül adományokból 599 f. 19 kr. volt a bevétel s így 606 f. 22 kr. állott rendelkezésre. Ebből 2.798 ebédre kifizettek 503 f. 34 krt., szegény iskolás tanulók ebédjére 88 f. 65 krt., nyomtatványokra 2 f. 50 krt., vagyis összesen 594 f. 49 krt. s így a pénztárban maradt 11 f. 73 kr. A népkönyha vagyona a kimutatás szerint áll 11 f. 73 kr. pénzkészletből, továbbá 1.091 f. 58 kr. takarékpénztári betétből s így összesen 1.103 f. 31 krt. A kimutatást a vármegye alispánja vizsgálta meg s a reá vezetett záradék szerint a kimutatást a létező okmányokkal összehasonlítva, helyesnek találták. A szóban forgó népkönyvhát, tekintve nagyon is humánus célját s hogy emellett még a szegény iskolás gyermekeknek is segélyére van, a nemesszivű emberbarátok anyagi támogatásába a legmelegebben ajánljuk.

Érettségi vizsgálat. A zalaegerszegi felső kereskedelmi iskolánál az 1898/9-ik tanévi érettségi vizsgálatok szóbeli része f. hó 15. 16. 17-ik napján volt *Péter János* székcs. fővárosi II-ik kerületi felső kereskedelmi iskolai igazgatónak, mint a vallás és közoktatásügyi miniszter részéről kiküldött biztostnak elnöke alatt, dr. *Czinder István* köz és váltóügyvédnek, mint a kereskedelmiügyminiszter részéről kiküldött biztostnak közreműködése mellett. Érettségi vizsgálatra jelentkezett 42 növendék, akik közül az írásbeli alatt, illetve a szóbeli vizsgálat 36-ot szóbelire bocsátott, kettőt pedig az írásbeli vizsgálat alapján egy évre visszavetett. A szóbelire bocsátott 36 növendékközül jól megfelelt 7, megfelelt 15, 14-et abizottság szeptember hóban teendő javító vizsgálatra, 2-öt pedig osztályismétlésre utasított.

Magánvizsgálat. A zalaegerszegi polgári leányiskolánál az 1898/9-ik tanévi magánvizsgálatok június hó 26-ik napján lesznek a polgári leányiskola épületében.

A tanítók Eldorádója. „Muraszombat és Vidéke” lapársunk közli, hogy a Stájer pénzügyi és közoktatásügyi bizottság a tanítók évi fizetését a következő négy rangosztályban állapítja meg: I-ben 850, 950, 1050, 1150 f. r., a II-ikben 700, 800, 900 és 1000 f. r., a III-ikben 600, 700, 800, 900 f. r., a IV-ikben 500, 600, 700, 800 f. r. évi fizetés, ezen kívül 100—100 f. r. ötéves korpótlék; az igazgató tanítóknak 200—300 f. r. külön tiszteletdíj.

Ha figyelembe vesszük, hogy míg a szem a magyar földön kövér búzatermő földeket lát, Stájerország nagy részét meg kopár sziklák borítják, ahol a lakosság keservesen küzd a megélhetésért; továbbá, hogy a Stájer tanítók ott kezdik, ahol a mieink még nem is végeznek, mert csak városunkban van nálunk 500 f. r. törzsfizetés és 50 f. r. korpótlék: akkor elképzelhetjük Stájerban a népoktatás rögös pályáján működők örömét, ha helyzetüket a mi einkével egybevetjük. Arról nem szólnunk; hogy itthon meg mily elkeseredést szül ez a szűkkeblűség!!

A műbortörvény a gyakorlatban. A m. kir. belügyminiszter előfordult eset alkalmából 212/1899 számú elvi határozatában kimondotta, hogy borhamisítási kihágásban elmarasztalt egyén az eljárás költség jellegével bíró végvizsgálati díj megtérítésére is kötelezendő.

Megállóhelyek a déli vasút vonalán. F. hó 15-én a bécs-ujhelyi-nagy-kanizsai vonalon Sopron és Nagy-Czenk állomások között fekvő 22-ik számú órháznál Kopháza-Balf elnevezéssel a társaság személyforgalomra berendezett megállóhelyet nyitott meg, amelynek a 303, 305, 307, 309, 304-306, 308 és 310 számú személyvonatok feltételeesen megfognak állni.

Elveszett. A f. hó 13-án délelőtt 11-12 között a Fehérképi utcában elveszett egy csipke zsebkendő, batiszt betéttel. A megtaláló sziveskedjék lapunk kiadó hivatalához küldeni, ahol a tulajdonos részéről öt forint jutalomban részesül.

Várható termés vármegyénkben. A földmivélségi miniszterium által az állandó gazdasági tudósítók jelentései alapján egybeállított kimutatás szerint május hó 30-án várható termés vármegyénkben: *búzával* bevetettek 85.993 kat. hold területet; holdanként 7.30 q. átlagos termést számítva, a remélhető összes termés 627.970 q; *rozssal* bevetettek 85.624 kat. holdat; holdanként 6.62 q. átlagos termést számítva, a remélhető összes termés 567.553 q; *árpyával* bevetettek 36.477 k hold területet, holdanként 7.19 q. átlagos termést számítva, a remélhető összes termés 262.244 q; *zabbal* bevetettek 22.074 k hold területet, holdanként 6.55 q. átlagos termést számítva, a remélhető összes termés 144.732 q.

Alapszabály megerősítés. A m. kir. belügyminiszter a *tapolcai izr. jótékony nőegylet* módosított alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Egy tanuló öngyilkossági kísérlete. Rakovszky Gyula, a keszthelyi gazdasági tanintézet hallgatója, folyó hó 10-én öngyilkossági szándékából magát mellbe lökte; a golyó bal tüdőjét és a mell kast átfúrta és a hátán jött ki; mindeddig életben van és orvosi gyógykezelés alatt áll. — Tettenek indokát megmondani vonakodik. Azt gyanítják, hogy szerelmi historia az oka.

Elégett leány. Bogomolecz József alsó domborui lakos udvarán f. hó 5-én d. e. 11 órakor az annak tulajdonát képező sertés öl kigvulladt. A tüzet észrevették, az ólat felburították és a feldöntés alkalmával Bogomolecznek Mári nevű 6 éves leánya esett ki az ólból összeesve. A gyermek gyufával játszott az óiban, s felgyújtotta. A leánya az égési sebekben 1 órai kioldás után meghalt.

A kanyaró Bazita községben, hol nagy mértékben megtámadta volt a gyermekeket, halálos veszedelem nélkül folytatta útját, s mint most örömmel értesülünk, teljesen megszűnt.

Talált hulla. Légrad mellett a Mura folyóban találtak egy férfi holttestet, de nem tudják, kicsoda s hogyan esett vézetes balesete. A nagy-kanizsai járásbírósg megindította a hivatalos nyomozást, általános köröztetéssel.

Nagyobb tűzveszedelmek. Ezen a héten két nagyobb mérvű éges történt. *Mura-Szerdahelyen* Csalupa Antalnak meggyuladt egy szalmakazalja. A tűz tovább harapódzott a házra, melléképületekre, takarmányra s 793 f. r. kára esett. Egy kis szél is volt s így a szomszéd Baráth Ferenc udvarán is elégett minden eléghető 1107 f. r. értékig, hol egy disznó is beleégett. Levascsics Ferenc másik szomszéd istállójában és gazdasági eszközeiben 108 f. r. kárt csinált egy a tűz. Levascsics Jánosnak 406 f. r. kára lett. Baráth Jánosnak háza, gazdasági szerei és gabonája pusztult el 612 f. r. értékig. Konters Imréné vagyonában 223 f. r. kára esett. Az összes kár 3249 f. r. mindebből csak 600 f. r. volt biztosítva. A tüzet Csalupánnak egy 5 éves leánykája és Baráth Ferencnek hat éves fiacskája csinálták a szalmakazalnál. A gyufát a Baráthné házából hozták ki. Baráthné most följelentette az esáktornyai kir. járásbírósgához, amient távollétében őrizetlenül és nyitva hagyta házat. — *Pikán* Dávid Pálnak gyűlt fel a szalmakazalja s ebből 12 ház, 9 pajta, több melléképület, gazdasági eszközök, takarmány, élelmi szer, s 158 tyúk égett hamavá. A kár 6050 f. r. Ugyanennyiig biztosítva is voltak. A pákai csendőrök kiderítették, hogy Csernovics Józsefnek és Lukács Józsefnek 7—7 éves fiaik gyújtották fel a szalmakazalt, amint gyufával játszottak. A két apát följelentették az alsó-lendvai kir. járásbírósgának.

Eltevédt gyermek. A napokban Komárvárosban Beikovics Károlyhoz beközöntött egy tíz éves fu. Éhes volt és enni valót kért. Megkérdezték, mi járatban van és kicsoda? Megmondta nevét, Franz Jánosnak hívják, apját Neponnak, bognár mester, anyját Váczy Ágnesnek s van egy néne is, Lizi; de hogy honnan jött, hol laknak szülői, s most mi járatban van; azt nem lehetett tőle megtudni. Megindították a köröztetését.

Halásznai akartak a zavarosban. A pákai nagytűzveszkor történt, hogy Tóth István, Csendes Rózi, Horváth Anna, Dávid Pál, Németh Ferenc és Horváth Teréz tagokból egy mentő társaság alakult s Mondschein Lina holmiját kezdtek meenteni, kinek égték az épületei. Butorokat, edényeket és tyukokat mentettek meg — saját magok számára. — A csendőrök előtt aztán elismerték, hogy ők bizony loptak, mint a tűz lángja. Följelentették őket az alsó-lendvai járásbírósgának.

Vélt sirrablás. Alsó-Lendván e hónap 14-én d. e. a Kovács János volt lendvai lakós sirboltján a kőfedelel félretaszítva találtak. Ebből betörést és szentségtelen sirrablást állapítottak meg s szigorú nyomozást indítottak. A csendőrsg jobban utánanézett a dolognak s úgy találta,

hogy az amugv is őrizetlenül levő temető kertben ha nem czellengők is, de valamely más ismeretlenek csupa szórakozottságból tolták hátra a kőfedelel s az így támadt kis nyíláson benézettek a sírűregbe, de egyéb semmi sem történt.

Pályázat rendes iskolaszolgái állásra. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 1899. évi jun. 5-én 25452 sz. a. kelt rendeletével a zalaegerszegi m. kir. állami főgymnasiumnál az 1899-1900. isk. évre betöltendő második rendes iskolaszolgái állásra pályázat hirdtetett. Ez állással évi 250 forint fizetés a szabályszerű előlépési joggal, természetben való lakás és nyugdíj jogultság van egybekötve. A folyamodványok, melyekhez az illetők koráról, eddigi szolgálataikról, honosságukról és erkölcsi magaviseletükről tanuskodó bizonyítványok csatolandók, a székesfehérvári tanker. kir. főigazgatósághoz címezve, f. évi július 15-ig a zalaegerszegi m. kir. állami főgymnasium igazgatóságánál nyújtandók be. Azon kiszolgált altisztek, kik polgári alkalmazásra jogosító igazolvánnyal s a magyar állam területén honpolgári joggal bírnak, a magyar nyelvet beszélik, testileg alkalmas voltukat igazolják s a 45. életévüket el nem érték, az 1873: II. t.-cz. értelmében más folyamodók fölött előnnyel bírnak. Az áll. főgymnasium igazgatósága

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén a hivatalos kimutatás szerint f. hó 11-én: *lépfene:* Mura-Szerdahely 1 u., Sármellék 1 u., Sümegh 1 u.; *rühkór:* Csáktornya 1 u.; *sértésvész:* Andrásida 1 u., F.-Párok 1 u., Mura-Keresztur 1 u., P.-Ederics 1 u., Szécsi-Sziget 1 u., Szent-Györgyvár 1 u., Szent-László 6 u

Az ország dolga.

A két állam miniszterei addig-addig tanácskoztak, míg a negyedik héten mégis megállapodtak a közös gazdasági ügyekre nézve. A kiegyezést minden részében teljesse tették s azokat az ellentéteket, melyek a magyar és osztrák kormány között voltak, sikerült kiküszöbölni. Szóval: a *megegyezés teljes*, még pedig úgy amint *Szell* miniszterelnök ígérte volt, s amint reánk nézve inkább előnyös, mint hátrányos, s a fenálló viszonyok szerint a lehető legelőnyösebb. A miniszterelnök június 14 szerdai országgyűlésen számolt be az országnak eljárásáról. Kijelentette, hogy a kormány előtt két czél lebegett: egyik az, hogy a kiegyezés kérdését végre valahára dűlőre juttassa az ország jogos érdekeinek megóvása mellett, — másik az, hogy szigorúan ragaszkodják a már előadott programjához, és a pártközi megállapodáshoz, melyhez őt politikai és magánbecsülete is költötte. A *vámszövetség* megkötésének határidejét 1904-ről 1907-ig hosszabbították meg, mert a kereskedelmi szerződések is ekkor fognak lejárni. Ellen a *bankszabadság* tartama megrövidült. A vezérő szemponja az volt Szellnek, hogy a nemzetközi szerződések terminusának lejártá egybeessék az Ausztriával való kiegyezés lejártával. — A hat szakaszból álló javaslatban lenne van az országnak az önálló vámterülethez való joga. — A miniszterelnök tehát a módosított kiegyezési törvényjavaslatot benyújtotta letárgyalásra és elfogadásra. A 4. §. úgy szól: »A mennyiben 1903-ig az 1867. XII. t.-cz. 61. §-a értelmében vám és keresk. szövetség nem jön létre: a nemzetközi kereskedelmi szerződések hosszabb időre, mint a jelen törvény hatályának tartamára, vagyis az 1907-én tul terjedő időtartamra nem köthetők. — A külfölddel megkezdendő tárgyalások előtt az autonóm vámtarifa új autonóm vámtarifával helyettesítendő, amely mindkét állam mezőgazdasági és ipari érdekeit egyaránt védi. — Mindkét államnak jogában áll a lejáratul bíró keresk. szerződések fölmondását azon módon követelni, amint az 1878. XX. t.-c. III-cikke rendelte. — Lejárati határidővel nem bíró kereskedelmi szerződések a két állam bármelyikének kívánására az 1903. évre fölmondandók. — Bármelyik félnek meg nem tartása esetén, s a társországokban levő viszonyosság vagyis a jelenlegi állapot meg nem tartása esetén utasítatik a kormány új pénzügyi s közgazdasági javaslatot készíteni, s szükség esetén rendeleti uton is intézkedni ideiglenesen. Az egésznek vejeje az, hogy a magyar korona országaira nézve az önálló vámtarifa jogállapota állott elő. — A miniszterelnököt a teljesen felt házban, bár nem sovárgott utána, hatalmas óvációval fogadják. Az ellenzéki pártvezérek is: Kossuth F. Rakovszky J. és Ugron G. pártjaik nevében teljes elismeréssel adóztak. Hatásos volt főleg az Ugron nyilatkozata, aki így fejezte ki a *Szell* iránti tiszteletét: *Öszinteséggel, nyíltsággal járt el a mihez mi eddig szoktatva nem voltunk.*

IRODALOM

A Magyar Hírlap július elsőjén új felévet nyit meg. A tizennyolczadikat. Jog, törvény s igazság volt eddig a hármas jelszó, a melyért küzdött. E szent háromság uralomra jutásáért harcolt fennállása óta. Ezentul pedig fő feladata lesz az ellenőzés. Hogyan hajtják végre mindazt, a mi e hármas jelszóhoz tartozik. Ezt tartja szemmel szakadatlanul. Egyetlen mozgató erő kormányozza a Magyar Hírlapot. A közérdek. Mindent a közügyért. Igazságot a legkisebbnek is. Ez a Magyar Hírlap lelkes törekvése. Ezzel segít minden nemes ügyet. Sem pártnak, sem hatalomnak nincsen befolyása a Magyar Hírlapra, melynek elejétől fogva Fenyő Sándor a szerkesztője. Ebben is hű maradt önmagához. A művelt középosztályra támaszkodik. Főképen annak a lelkéhez szól. Magyar szempontból s hű hazafisággal. Lankadatlanul és osztatlanul. A Magyar Hírlap előfizetési ára negyedévre 3 f. 50 kr., egy óra 1 f. 20 kr. Előfizetni bár mely naptól kezdve lehet. A kiadóhivatal s a szerkesztősg az V. ker. Honvéd utca 4. szám alatt van.

Magyar Biztosítási Évkönyv. Ez a címé annak a jeles és hézagpótló magyar szakmunkának, melynek most jelenik meg a II-ik évfolyama. A nagy gondal és hivatalos adatok alapján szerkesztett könyv első felét a legjelesebb

kerben ha nem nek csupa szóra- nek így támadt kis zéb semmi sem

közgazdasági és biztosítási szakírók tudományos és nagy- érdeklődést töltik be — köztük több igazgató érteke- zéseivel. A kötet második részében az összes biztosítási vállá- latok története igazgatósági tagjainak és vezető tisztviselőinek névsorával lesznek felsorolva. A 300 oldalas mű külön külön sorolja fel az alkalmazott tisztviselőket és hivatalos állá- sukát, miért is ez uton hívjuk fel az érdekelteket, hogy ki- ki azonnali jelentse be a személyére vonatkozó pontos adato- kat. A könyv bolti ára diszes kötésben 1 frt 50 kr. lesz, míg előleges rendelésnél csupán 1 frt 20 kr. ba kerül, mely összeg e hó közepéig a „Biztosítási és Közgazdasági Lapok”, hoz Budapestre, VI. ker., Aradi-utca 40. sz. alá küldendő.

A „Zenélő Magyarországnak” XII-dik füzeté tartal- mazza I. Beteg vagyok nagyon fáj a szívem. Népdalt. II. Eilenberg Richard „Réve dű Bal.” Valse Intermezzot. III. Silcher L. „Die Loreley.” Hegedű zongora kísérellettel IV. Schöffler H. „Kiesiny tanyám” Das Haidekind dalrománcozt. Ily rendkívüli gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarországnak” aminden egyes füzeté. Egy negyedében 6 füzet 60 oldal tartalommal 1 frt előfizetésért kapható.

Olcsó Könyvtár. Gyulai Pál kitűnő szerkesztésében megjelenő vállalat új olcsóbb sorozatából a következő számokat kaptuk: 661. sz. Karr Alfonz „Hajnál után két héttel”, a szellemes francia elbeszélő egy kiválóan kedves regénye. — A 662—664. sz. a mult század magyar irodalmának egyik névszerű alakját mutatja be összes művei keretében. Rádai Ráday Pál munkái ezek, közte a hirneves „Istenes énekek”, egy csomó eddig teljesen ismeretlen vers és az író önéletrajza. — Könyv Manó a következő füzetben (665—666. sz.) arra a kérdésre mutat rá, hogy „Deák Ferenc miért ment el az 1843-iki országgyűlésre? — Tisza Domokos „Hátrahagyott versei” (667—668. sz.) egy korán elhunyt nagy tehetség ékes tanujelei. — Corneille világhíres tragédiáját, a „Cid”-et (669—670. sz.) Radó Antal zengzetes alexandrinusokban ültette át, míg Lessing klasszikus vigjátékát a „Barnhelmi Minna”-t (671—673. sz.) Kazinczy Ferenc fordításában kapjuk. — Rhetorikai szempontból is értékes Andrassy Gyula gróf nagy beszéde. A véderőjavaslat tárgyában (674. sz.) — III. Napoleon híres könyve „A tüzérség multja és jelene” (675—676. sz.) nemcsak szerzője nagy nevéért, de történeti kutatásaiért is érdemes könyv. — Két klasszikus mű következik a változatos sorozatban: Schiller „Stuart Mária”-ja (677—680. sz.) és Milton gyönyörű „Elveszett paradicsom”-a (681—685. sz.), melynek kitűnő fordításáért csak nem rég választották meg Jánosy Gusztávot a Kisfaludy-Társaság tagjává. — Végül egy három köte- tes regény About Edmond (686—700. sz.) A régi bátya” zárja be méltón a népszerű vállalat e sorozatát, melynek egyes számai 10 krajczáron a kiadó Franklin Társulatnál és minden hazai könyvkereskedésben kaphatók.

A magyar Verne. Verne nem azok közül az írók közül való, akiket bármily fordításban élvezhetünk. Ragyogó, szingazdag fantáziája megkivánja, hogy az, aki tolmácsául szegődik, a nyelvet is tudjon bánni. Gaal Mózes, aki újabban Verne munkáit magyarra fordítja, bámulatos tökéletességgel tolmácsolja Verne gyönyörű regényeit. Ezeket, hogy mindenki könnyen megszerezhesse, a Franklin-Társulat olcsó füzetes kiadásban bocsátja közre az eredeti francia kiadás pompás képeivel. A most megjelent 117—128. füzetekben befejeződik „Sztrogoff Mihály utazása” és meg- kezdődik a „Hatteras kapitány” című regény. A füzetek megszerezhetők a kiadónál (IV., Egyetem utca 4.) és minden hazai könyvkereskedésben Egy-egy füzet ára 20 krajczár.

CSARNOK

A fájó seb.

Levél atyámhoz.

Midőn ezen sorokat írom, szívemet mintha ezer tör- rel marcangolná, úgy fáj, de nem tehetek róla, te atyám vagy, tudnod kell mindent, mi fiaddal történt.

Már egy éve, hogy a kis vasuti indóház enyhétadó gesztenyése alatt töleket bucsut vettem; töled atyám s a jóságos, a szerető anyától. A kép, mit a válás kínos perce alkotott, örökké emlékezetemben marad; mert a szívetekből fakadó igaz gyöngyök pecsételtek azt meg, lángoló gyermeki szeretetem pedig elhelyezte az örök emlékezet szentélyébe.

Akkor ti hullattátok könnyeitek fiaokért, kit nemesen érző lelke ide, a távolba csalt, hogy a prózai egyhanguságot felcserélje a természet dús adományain való gyönyörködéssel. Most pedig rajtam a sor, hogy sirjak, midőn tudtadra adom atyám egy évnek derűs, viharos történetét.

Keblemet valami ólom súlyú nehézség szorítja, tes- tem meg — megrázkódik egész valójában. — Nehéz megkezdennem. Hulló könnyeim zápora elmossa a sötét betűket, mintha takarni akarná fiad fájdalmát, keserű- ségét...

Hogy is volt csak? ... Hiszen első sorban öröm- ről kell írnom, mit „Ó” teremtet nekem.

Tudom kedves atyám, a nagy magánhangzó feltárta előttem a lepelt, fiúrkésző gondolatod eljutott annak tudá- tára, hogy fiad szeret. Ha ezt gondoltad, igazad van, beismerem; s ha kérdés, miként történhetett ez, határozott választ adni nem bírok.

Ide jöttem s e kebel, mely eddig csak a természet örök szépségein lelkesedett, szeretni kezdett. Éreztem, hogy lelkem megtalálta rokonlelkét s mindent, még a természetet is, feledve, csak „Ó” volt mindenem, „Ó”, az Isten legremekebb teremtménye.

Egészen átváltoztam. A közönyös ifjúból egyszerre sóvárgó lett. Feltárukt előttem egy más világ, hol a rózsza tövist nem terem, s a melyben csak egyért küzdünk, csak egynek boldogítása képezheti feladatunkat.

Akkor történt ez, midőn Őt megismertem. Az első látáskor megbűvölt s valami titokzatos hang azt sugta, hogy „ez az, erre várt a te lelked, most ime, bird s örülj!” És én Őt birni akartam.

Talán Ő is sejtette, hogy mily figyelemmel kísértem lépteit. Hosszú, kinteljes küzdelem után mindig hozzá- tért lelkem; emlékeztem is a vele töltött rövid, de mennyei percek valóján épült.

Ó volt géniusom, vezéresillaga életemnek!

Enyhe tavaszi estéken merengve szemlétem a csilla- gokat és a legfényesebb csillagban is az Ő képét, az Ő angyali arcát láttam. Ha ádáz felhőske egy percre el- takarta szemem elől, kárhoztattam a sorsot intező, hatal- mat, hogy ily mostohán bánik velem.

De így, a lelket ölo bizonytalanság között nem maradhattam sokáig. Elérkezettnek véltem az időt, mely- ben a heves érzelem kell, hogy megteremje gyümölcsét s én hálát érbeve leboruljak a Teremtő elé jóságáért...

Igy képzelte ezt fiad, atyám! De hej, másként volt megírva a csillagokban!...

... Atkos pillanat, miért kinzod e szerető szívet oly kegyetlenül!? Miért engeded tudnom, hogy az a kebel, melynek rokonszerelmét az én szívem várta, egy más világról ábrándozik?!

Br! Valami borzongató érzés nyargalja végig tes- temet! Érzem, hogy a föld lábaim alatt megmozdul és mintha tengelye volnék ennek a sárgolyónak, körültem forog minden!

Istenem, ne engedd meghasadni szívemet!!! De nem bírom ezt tovább írni! Elegedjél meg atyám azzal, hogy fiad... csalódt.

Napok mulnak el azóta. Szívem olyan, mint a ren- geteg, melynek utolsó vadát megsebesítette a vadász gyil- kos töre, hogy elnémuljon örökre.

Számomra a természet is kihalt, a dalosmadár énekében is ott a síró kebel panaszja. Az egykor oly fényes csillagzat is örök éjbe borult. csak egy pislog-remeg még az égáján. bátyadtan tekint az örök-enyészet felé s az után mintha ereje elfogyna, ... lehull...

S míg tépelődő gondolataim a temetőnek nyugalmat kínáló sirdombjait járják, kétségbeesett lelkemben meg- csendül a nóta, hogy:

Reménylenem már nem szabad, Mert hiszen elvégté, Az a csillag, mely leszalad, Nem fut fel az égbe...

Befejezésül esdve kérek atyám, titkold el ezen soraimat szegény, jó anyám előtt! Hadd higgye, hogy fia boldog, bár... boldogtalan.

Pödör István.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor való- dí, ha közvetlen gyarámból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és min- tázatban. Privat-fogyasztóknak postabár és vámmentesen. valamint házhoz szállítva, — mintakat pedig posta-for- dultával küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelevés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Nyilt-tér.

Minthogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyer- meket és felnőttest egyaránt fenyeget a járványok veszélye. ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kel- lemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dús szer- savtartalmánál fogva, specificus óvószert is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor veszélyes hurutos béltámlak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyerme- keknél és felnötteknél gyógyítja, kellemesen hatván be szen- savánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomját csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Ágnes-forrás kezelőstye.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V. Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Hangok a közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás Amerikából.

Az eredeti levél másolata, illetve lefordítása magyarra. WILHELM FERENC gyógyszerész urnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztriá. New-York, 1898. május 18.

Igen tisztelt uram!

1895. évi november 12-én oly nagy mérvű rheumám volt, hogy kénytelen voltam ágyba fekiadni. Nyolc hónapig nyomatam az ágyat s nem voltam képes megfordulni; testem súlya 175 fontról 130 fontra szállt le, mi fényes bizonyítéka a legsúlyosabb fájdalomnak, amiket azon években szenved- tem. Különböző gyógymódszert kísérlettem meg- nevezetesen

a villamos gyógyítást, török fürdőket stb. azonban nem érez- tem magamat jobban, úgy, hogy utolsó gyógykezelő orvosom azt mondotta, hogy felesleges orvoslásomra újabb költsékre mert a pénz cél nélkül adom ki.

Idő multával szerencsém volt találkozni egy barátom mal, aki közölte velem, hogy a rheumatismus ellen csalha- tatlan szer Wilhelm-féle csúsz- és köszvény elleni vértisztító thea. Elpanaszkodtam neki siker nélküli kísérleteimert. A véletlen keze vezetett arra, hogy írjak Önnek és szívem azt sugalta, hogy van még segítő, aki betegségeből kigyógyíthat. Es tapasztalást szereztem, hogy van ilyen megmentő. Szóva nem tudom kifejezni a borzasztó fájdalmakat, miket az utolst 3 esztendőben szenvedtem. Most azonban — az ön thea- já-használatán — fájdalmaim megszűnnek, s úgy érzem magam, mint egy újszülött gyermek s nincs a világon drágább kincs előttem a Wilhelm-féle csúsz és köszvény elleni vértisz- tító theánál.

Legyen oly szives és küldjön posta fordultával 12 dobozzal az ön csúsz- és köszvény ellenes theájából.

Kívánok Önnek minden jót és hosszú életet. Maradok kiváló tisztelettel

M. Gordon József.

Minden gyógyszerárban kapható.

Felelés szerkesztő és kiadótulajdonos: UDVARDY IGNÁC.

419/v. 1899. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zala-egerszegi kir. járásbíróság V. II 225. 208. sz. végzése által Weisz Sándor zala-egerszegi, Spinger Lázár és fia budapesti lakos vég- rehajtatók javára Szencsár Antal és neje zala-egerszegi lakos ellen 578 frt 78 kr., 213 frt 66 kr. tőkek, 6% kamatja, úgy járuléka erejéig elrendelt biztosítási és kielégí- tési végrehajtás alkalmával bírósággal le és felülfoglalt, 480 frtra becsült nem igényelt kész férfi ruhák és szövetekből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendel- tetvén, ennek a helyszínén, vagyis Zala-Egerszegen leendő eszközlésére 1899. június hó 22-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszegen, 1899. évi június hó 11-én.

Nemes Sándor, kir. bir. végrehajtó.

Házeldadás.

A zalaegerszegi izr. temetkezési egyesü- let örök áron eladja az egyesület tulajdo- nát képező és Zala-Egerszegen, Várkör 14-ik szám alatt levő, két utcára szoló, házat, amelynek egy részét jelenleg fürdőházul használják.

Bővebb felvilágosítás nyerhető az izr. hitközségi irodában, vagy Rechnitz Lipót temetkezési egyesületi elnöknel.

3065/kig. 899.

Pályázati hirdetemény.

A zalaegerszegi városi rendőr-kapitányi hivatalnál 1 frt rapidij mellett, 1899. évi július hó 1-től al- kalmazandó

díjnoki állásra

ezennel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak pályázni óhajtok, hogy sajátkezüleg itt kérvényüket, esetleg eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal f. évi június hó 25-ig bezárólag a városi tanácsához adják be.

Zala-Egerszegen, 1899. június 16-án.

Botfy Lajos, polgármester.

Igen praktikus utazáskor. Nélkülözhetlen rövid használat után.

Orvosrendőrileg megvizsgálva.

(Bécs, 1887. jul. 3.)

Kalodont

Elismert legjobb

FOGTTISZTÍTÓ-SZER.

A száznak kiöblítése egyedül fog- vagy száj- vízzel nem elegendő a fogak tökéletes tisztántartásá- hoz. E célból egy fogtisztító szernek használata általában szükséges.

Mindenütt kapható.

